



שאלון בחינה

בנושא:

עירובין

מועד:

שבט תשפ"ד

סמל שאלון:

111.2.24

שימו לב: יש לנהוג על פי ההנחיות לנבחן המופיעות בשאלון הבחינה!

בהצלחה!

בחינה בהלכות עירובין

כ"ז שבט תשפ"ד

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותגוש תלונה לוועדת משמעת.
3. יש לענות על כל שאלה בעמוד חדש!
4. שאלה המחולקת למספר סעיפים, אף תשובתה תהיה מחולקת כך. אין להשיב על כל חלקי השאלה יחדיו.
5. לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
6. חלק א' – עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות שמבקש לבדוק.
7. חלק ב' – יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 תשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות שמבקש לבדוק.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות

יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

1. רשות היחיד

- א. כאיזה רשות מוגדרים: (1) חדרון העשוי משלוש מחיצות? (2) כלי שאינו מחובר לקרקע? (3) כלי המחובר לקרקע? כשהינם גבוהים י"ט ורחבם ד"ט על ד"ט ועומדים באמצע רה"ר?
- ב. חדרון רחב מד"ט על ד"ט ואין דפנותיו גבוהים עשרה טפחים וחלק בקרקע להשלימו לגובה עשרה טפחים – האם מותר לטלטל חפצים ביותר מארבע אמות בחדר זה? וכן סירה שיש בדפנותיה עשרה טפחים אלא שמעל המים בולטים דפנותיה פחות מעשרה האם המדידה מקרקעית הסירה או משפת המים?
- ג. האם מותר לטלטל חפץ מכרמלית כגון ים או מכרמלית שהיא יבשה כגון מגרש ללא מחיצות – לתוך בקעה גדולה מסאתיים מוקפת מחיצות אלא שלא הוקפה לדירה? נמק הטעם!

עמוד 1 מתוך 4

2. מקום פטור

- א. ראובן העומד בכרמלית או בחצר שאינה מעורבת ושמעון בתוך הבית, וביניהם עומד כותל המוגדר כמקום פטור - האם מותר לראובן להניח חפץ על מקום הפטור ושמעון יטלנו ממקום הפטור ויכניסנו לתוך הבית?
- ב. איסקופה שלפני הבית והאיסקופה גבוהה י"ט ואין בה ד' על ד' טפחים - האם מותר להכניס מפתח - מהרחוב המוגדר כרשות הרבים או כרמלית לאיסקופה רק בכדי לפתוח את דלת הבית? וכן באיסקופה הנ"ל - באופן שהמפתח כבר היה מונח כבר על האיסקופה מערב שבת - האם מותר לפתוח את הדלת ולהכניס את המפתח לתוך הבית?

3. הוצאה מרשות לרשות

- א. ראובן עומד ברשות היחיד ונטל חפץ בידו - והגוי שעומד ברשות הרבים - נוטלו מידו ומוציאו לרשות הרבים האם מותר לראובן לעשות זאת - באר ונמק האם יש חילוק בין אם החפץ שייך לראובן או ששייך לגוי? כמו כן באר האם יש איסור לפני עוור או איסור מסייע לישראל הממציא לגוי דבר האסור לבני נח?
- ב. שני בתים סמוכים - וביניהם רשות הרבים - כיצד הדין אם יושבי ראובן העומד באחד הבתים חפץ לחברו העומד בבית הסמוך? והאם יש הבדל אם הושיט בתוך עשרה טפחים או למעלה מעשרה טפחים?

4. הושטה מרשות לרשות

- א. עמד ברשות היחיד והושיט ידו מלאה פירות לרשות הרבים משחשכה במזיד - האם מותר להחזירה לרשות היחיד? והאם יש חילוק בין אם ההוצאה הייתה בתוך י"ט או מעל י"ט?
- ב. עמד ברשות היחיד והושיט ידו מלאה פירות במזיד - לכרמלית - האם מותר להחזירה לחצר שעומד בה או לחצר אחרת?
- ג. הושיט כלי ארוך מרשות היחיד לרשות הרבים - האם ישנה אפשרות - להוריד מקצת הכלי לרשות הרבים ומקצתו יישאר בידו עד מוצאי שבת (להקל מכבדו) או שהדבר נחשב כהנחה, ויתחייב משום הוצאה?

5. ד' אמות ברשות הרבים

- קיימא לן דהמטלטל ברשות הרבים - יותר מארבע אמות ואלכסון - חייב. באר:
- א. האם האמות מרווחות או מצומצמות? וכמה ההפרש בין אמה מרווחת או מצומצמת?
- ב. האם האמות קבועות או שהאמות משתנות - באדם גבוה או נמוך?
- ג. המטלטל יותר מארבע אמות ללא אלכסון - האם הדבר מותר לכתחילה, או רק במקום הדחק, או שמכל מקום אסור מדרבנן?

עמוד 2 מתוך 4

6. דין קרפף יותר מב"ס

- א. ראובן חפץ לבנות בית וקרפף לשימוש הבית - אלא שמטעמי נוחות מעדיף לבנות גדר לקרפיפו קודם לבניית הבית, האם אחרי שיבנה את הבית ויפתח פתח מביתו לקרפף - הקרפף ייחשב כחוקף לדירה אף שנבנה קודם הבית?
- ב. קרפף יותר מבית סאתיים - הוקף שלא לצורך דירה - האם יועיל להוסיף כותל מעל המחיצות התחתונות או לבנות במרחק שלושה טפחים - מחיצה חדשה לשם דירה? וכן בתל גדול מבית סאתיים האם יועיל לבנות מחיצה לשם דיורין בשפת התל, או לבנות מחיצה במרחק ג' טפחים מן שפת התל?
- ג. גינה מוקפת חומה שלא לשם דיורין - ובתוכה בור לצורך הגינה - עמקו עשרה ורחבו ד"ט על ד"ט - ושיעור הבור והגינה יחדיו יותר מבית סאתיים האם נאמר כיוון שהבור רשות בפני עצמו (רשות היחיד) - הרי חלק רשות - לעצמו וממעט את שטח הגינה? הבא ראה!

7. צורת הפתח

- א. קנה העליון רחוק מן הקנים שבצד - משני צדדיו או רק מצד אחד - כל שהוא, האם ייחשב לצורת הפתח מדין לבד?
- ב. קנה העליון או קנים שבצד מתנדנדים ברוח - האם ייחשב לצורת הפתח?
- ג. צורת הפתח בקרן זוית האם ייחשב לצורת הפתח?
- ד. האם הקנים שבצד צריכים התקנת דלת או התקנת צירים?

8. עירוב

- א. כשגובים עירוב מכל אחד מבני המבוי או כשאחד מזכה לכולם משלו - אימתי יש לבצע את הברכה לכתחילה ובדיעבד?
- ב. האם ניתן לערב באופנים דלעיל: 1. בפת פרוסה? 2. כשבני החצר מקפידים אחד על השני האם יחול העירוב? ג) כשמניח את העירוב בשני כלים?

חלק ב' - יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.

9.

- א. מחנה צבאי קבוע או עראי פחות מסאתיים - האם חייב בעירובי חצרות? (יש להתייחס כאשר החיילים במחנה הם פחות מעשרה או יותר מעשרה, וכן כאשר כולם אוכלים בחדר אוכל אחד או ממאכלים ממטבח אחד).
- ב. מחנה צבאי, גדול מבית סאתיים, מוקף בגדר, ובתוכו שומירה (כעין בית הנועד לתצפת ולשמור מפני פעילות חבלנית) - האם ניתן להחשיבו כמוקף לדירה מחמת השומירה?

עמוד 3 מתוך 4



10.

א. בניין שדרים בו ישראלים וגוי סיעודי, וסועדו הוא עובד ישראל, הגוי משאיל מקום לעובד ישראל לדור בביתו - דיירי הבניין עשו עירוב חצרות, האם צריך שכירות דירה מן הגוי בכדי לטלטל בחצר?

ב. כיצד הדין כאשר היו שני עוזרים ישראלים וכל אחד דר בחדר אחר - האם אוסרים אחד על השני את הטלטול - בתוך הבית ללא עירוב כדין חצר של שני ישראלים שאינה מעורבת?

11. חבורת אנשים מצאו מציאה יקרה (שאינה מוקצה) ברשות הרבים ביום השבת - וחפצים להוליכה למקום מסתור! הסבר ובאר האם ניתן להתיר באפשרויות אלו:

א. שאחד יוליכנו פחות פחות מד' אמות?

ב. שימסרו מאחד לחברו וחברו לחברו עד מקום מסתור?

ג. כשיעבירו רק אחד ואילו שאר האנשים יבוקש מהם שישמשו לו כמחיצה?

ד. להוליך קטן למקום בכדי שייקחנו מעצמו למקום מסתור?

12. ראובן הוצרך לצאת חוץ לתחום עירו לצד מזרח - בעקבות סעודת מצווה אליה הוזמן, מסתפק ראובן:

א. האם מותר לכתחילה לתקן עירוב תחומין?

ב. כאשר האלפיים אמה לצד מערב מסתיימים בתוך העיר וביתו מרוחק יותר לצד מערב האם הותר לו לחזור לביתו?

ג. באופן שמסתיימים האלפיים אמה - בדיוק בסוף העיר לצד מערב כמה יהיה מותר ללכת לצד מערב?

* * *

עמוד 4 מתוך 4